

# Obsah

1. Filosofický pojem přírody — přirozenosti — fysis. Tradiční problematičnost přírodní filosofie. Zasutí a znovuobjevení smyslu pro fysis. 9
2. Jednotlivá přirozenost. Fysis. Věc jako uchopení fysis. Podloží jevů a věcí. Konstituce věci. Věc ve světě. Věc a hmota, prostor, čas. Poznání a redukce. Exemplární jsoucná. 22
3. Kosmos. Svět jako pozadí jevů a kontext věcí. Svět jako sounáležitost horizontů. Svět a paradigma jevení a uchopování přirozeností jakožto věcí. Svět a řeč. Pluralita světa. 40
4. Přirozený svět. „Prostředí (Umwelt), všední svět a světový názor.“ Redukce v objektivní vědě a fenomenologická redukce. Přirozený svět jako životní problém. Svět a já. Devastace světa. Svět jako úkol vědomí. 55
5. Hmota ve zkušenosti, filosofii a vědě. Metafyzické výklady látky. Intuice hmotného a tělesného. Devastace přirozenosti a světa následkem devastace významu hmoty. 69
6. Strukturace prostoru. Prostor a svět. Tvar — eidos, morfé. Tvar a kategorie druhu (eidos = species). Tvar a poznatelnost. Tápání tvaru (druhu) při hledání sebe sama a utváření prostoru. Orientace. Devastace prostoru. 81



7. Strukturace času. Paměť. Horaí („hory“; „hodiny“), rytmy a periody. Směřování, následnost. Kauzali- ta a synchronicita. Poznání minulého a předvídání nového. Devastace času.	103
8. Evoluce — proč bývá pohoršením. Její mechano- morfní redukce. Hledání ontologie, pro kterou evo- luce pohoršením není. Tápající směřování.	123
9. Živé bytosti — organismus, metabolé, sebevztaž- nost; jednota v proměně; mezi chaosem a řádem. Vztah k celku jako otevřenost živého světu. Živá bytost jako svébytný celek hledající svoji identitu v proměně.	141
10. Problém poznatelnosti živého. Redukce živého vy- puštěním duše. Neuchopitelnost života, který sám uchopuje. Devastace života. Život a bytí.	148
11. Paradigma — jeho meze a proměny. Staré vzory — archetyp duše. Novověk — věk vlády paradigmatu. Redukcionismus. Iluze objektivity a dekonstrukce.	156
12. Exkurs: Nehierarchická celostní struktura	164
13.1. Poznámka o vztahu filosofie přírody a anthropol- ogie	167
13.2. Poznámka o vztahu filosofie přírody a theologie	168
Přílohy	171
Proč se přirozenost ráda skrývá ( <i>Z. Kratochvíl</i> )	172
Krajina jako interpretovaný text ( <i>Jiří Sádlo</i> )	179
Rub života ( <i>Ivan Horáček</i> )	191
Literatura	215